

Diktatur eller nasjonalt demokrati?

Av Vidkun Quisling

Et fritt folk er et folk som selv kan bestemme de lover det skal leve under, og de skatter som skal avgis til det offentlige styre og stell.

Styreformen er kjennemerket ved ordningen av den øverste lovgivende myndighet og i sammenheng dermed den bevilgende myndighet.

I et diktatur er den øverste makt i hendene på en enkeltmann, eller hvad ofte verre er, en partiklikk eller sammenrotting av partiklikker.

Det faglige riksting

I DEN STATS- OG SAMFUNDSORDNING SOM NASJONAL SAMLING VIL GJENNEMFØRE, SKAL DEN ØVERSTE LOVGIVENDE MAKT FREMDELES LIGGE I STORTINGET, MEN I ET STORTING SAMMENSATT AV FAGLIGE DELEGERTE FOR DET ARBEIDENDE FOLK, OG IKKE AV PARTIPOLITIKERE. STORTINGET SKAL OMDANNES TIL ET FAGLIG RIKSTING BESTÅENDE AV ET NÆRINGSTING OG ET KULTURTING, ISTEDET FOR SOM NU AV ET SÅKALDT ØDELSTING OG ET SÅKALDT LAGTING.

Medlemmer av Næringsstinget og Kulturtinget skal velges av de faglige organisasjoner, henholdsvis næringslivets organisasjoner og de ikke-økonomiske organisasjoner. Representantene velges for et bestemt tidsrum. Men de skal når som helst kunne tilbakekalles av sin organisasjon, hvis de svikter. Forøvrig bør også enkelte medlemmer ha plass i Rikstinget ex officio, direkte som følge av den faglige stilling de innehar.

De faglige organisasjoner (laugene)

De faglige organisasjoner (laugene) skal således avløse de politiske partier som grunnlag for valget til nasjonalforsamlingen og bestemmelse av folkeviljen. Det skal dog også være adgang til å henvise særlige spørsmål til avgjørelse ved folkeavstemning på grunnlag av almin-

(Forts. side 6)

Med henblikk på dagens politiske situasjon er det nærliggende å trekke frem en programerklæring som Vidkun Quisling fremsatte for 50 år siden. Den bygger på den norske grunnlovs prinsipper og er derfor forløperen til en fremtidig realisering av dette politiske system.

Talsmenn i vår nyere politiske historie, Fridtjof Nansen og Christian Michelsen, gikk inn for fagstyre og ikke partistyre. Fagstyre forutsetter sosial bevissthet og helhetssyn og nevnte programerklæring er vel i så henseende et historisk dokument. Alle systemer har imidlertid sine svakheter og mangler. En reform fra dagens system forutsetter altruisme og ikke egoisme og står og faller med de menneskelige kvaliteter.

Dagens partipolitiske system gjenspeiles bl.a. i en artikkel i Aftenposten for 29/4-88 med denne innledning:

«VRANGSTRUPEPOLITIKK. Alt er ikke like spiselig eller lett fordøyelig. Dette gjelder også i politikken. Noen vil vel si: især partipolitikken. Og når taktikkeriet stundom går over alle støvleskafter, kan man saktens skjønne at folk vender seg bort i oppgitt motløshet. Men her lurar en lumsk, likegyldig holdning som i neste nu kan ramme folkestyret. Og dét vil man jo verne om?»

Det vi kanskje kunne kalle «vrangstube-politikk», har noe med dette å gjøre. Den arter seg som en slags aversjon overfor såvel politikk som partier. Og drives man for vidt av denslags motvilje, kan det faktisk få nokså alvorlige følger.»

Omtalte programerklæring av Vidkun Quisling: DIKTATUR ELLER NASJONALT DEMOKRATI? gjengis her:

Var Hitler bøygen, eller?

Det var først og fremst Hitler selv som sto i veien for de besatte folks anstrengelser for å oppnå likeverdighet, frihet og selvstendighet. Det var på ham personlig Quislings, Musserts, Lavals og andres anstrengelser strandet. Dette hevder Hans Werner Neulen i sin bok «Europa und das dritte Reich. Eini-gungsbestrebungen im deutschen Machtbereich 1939-45.», tidligere anmeldt av P. O. Storlid i «Folk og Land» nr. 2/1988. Neulen mener å ha en rekke beviser på det. Et av disse eksempler er at Hitler etter at Det europeiske ungdomsforbund ble stiftet, la ned forbud mot videre virksomhet fordi forbundet la til grunn prinsipper som der Führer ikke kunne godkjenne. (Baldur von Schirach: «Medlemmene av Det europeiske ungdomsforbund er prinsipielt likeverdige.») Medlemmer var de nasjonale ungdomsorganisasjoner fra fjorten europeiske land.

Neulen fremhever imidlertid at det var ett unntak fra Hitlers frihetsfiendtlige linje, nemlig hans velkjente erklæring om at Norge ville få sin frihet og selvstendighet tilbake straks krigen var seierrikt avsluttet. Noen forklaring på denne avvikelse fra Hitlers prinsipielle linje kan Neulen ikke gi.

Kunne ikke Hitler bestemme seg?

Vi kjenner imidlertid til at en annen meget kompetent og velinformert forfatter er i ferd med å skrive en bok som i noen grad bestrider Neulens konklusjoner. Han tar opp det samme pro-

blemkompleks som Neulen, men fra en noe annen synsvinkel. Det vil bli fortalt at såvel Himmler som Ribbentrop og Goebbels var aggressive motstandere av Det europeiske ungdomsforbund og de prinsipper det bygget på, men at Hitler aldri ga uttrykk for annet enn velvilje overfor tiltaket. Også Norgeseserklæringen vil bli grundig behandlet. Etter det vi er underrettet om, vil denne forfatter trekke en noe annen konklusjon enn Neulen, nemlig at Hitler i og for seg ikke var noen prinsipiell motstander av de besatte folks frihetsbestrebelse, men at han rett og slett ikke var

kommet så langt at han hadde bestemt seg for hvilken politikk han ville følge. Om dette var noe bedre enn det Neulen hevder, kan man selvfølgelig diskutere.

Nasjonalsosialistisk opposisjon mot Hitler

Den samme bok vil såvidt vi forstår, også ta opp et tema som vel ikke er ukjent, men som hittil ikke har vært særlig grundig behandlet: Helt siden før Stalin-grad i 1942 fantes det en nasjonalsosialistisk opposisjon som ønsket å avsette Hitler eller ihvertfall å innskrenke hans makt. Hva man ville, var bl.a. å få etablert et lovgivende organ og trekke et klarere skille mellom parti og stat. I det hele tatt siktet man på å gjenopprette rettsstaten. Denne opposisjonen gikk også helt klart inn for en europeisk orden basert på likeberettigelse.

Quisling-regjeringen satset riktig

Både Neulens bok og andre kilder bekrefter ellers at Quisling-regjeringen var på helt riktig spor da den gikk ut fra at Waf-

fen SS og Hitler-Jugend var de organisasjoner man først og fremst måtte støtte seg til for å kjempe frem den frihet og selvstendighet som Norge var ute etter. Når det gjelder Hitler-Jugend har det jo for såvidt aldri eksistert noen tvil. Den tyske ungdomsorganisasjonen sto fullt og helt på den frihets- og likestillingslinje som Quisling representerte. Tidligere HJ-førere var på rask marsj oppover i partihierarkiet. Eksempler: Tidligere Reichsjugendführer Baldur von Schirach var blitt Gauleiter og Reichsstatthalter i Wien, mens HJ's tidligere Stabsführer, Lauterbacher, ble utnevnt til Gauleiter i Hannover. Slikt ga løfter for fremtiden.

Waffen SS i opposisjon til Himmler

Mer tvil har det hersket om Waffen SS' rolle, først og fremst fordi Himmler representerte en utenrikspolitisk linje som ikke var akseptabel for Quisling-regjeringen. Han gikk inn for en sammenrøring av de germanske folk, for en utslettelse av det enkelte folks egenart til fordel for det fellesgermanske. Dette var

noe som nasjonale krefter i de germanske land reagerte voldsomt imot. men det blir mer og mer klart at Himmler innenfor sine egne rekker og først og fremst innenfor Waffen SS sto overfor en opposisjon som hadde en helt annen mening.

Gottlob Bergers Europa-konsept

Obergruppenführer Gottlob Berger var en av de mektigste menn i SS og den som var ansvarlig for rekrutteringen til Waffen SS. Himmlers livlege, svensken Felix Kersten, forteller bl.a. om en samtale han 15. januar 1943 hadde med Berger, som ga uttrykk for følgende holdning: «Et forbund av frie stater skal (må) danne det europeiske rike. Blant disse stater ville være Stor-Tyskland, Ungarn, Kroatia, Slovakia, Nederland, Flandern, Wallonia, Luxembourg, Norge, Danmark, Estland, Lettland og Litauen. Disse land må regjere seg selv. Det de må ha felles, er en valuta, visse forvaltningsoppgaver som politi, utenrikspolitikken og forsvaret oppdelt etter nasjonaliteter. De økonomiske

(Forts. side 6)

Allierte konsentrasjonsleire

Av A. I. Bru

For en tid siden ble det meddelt i norske massemedia at DDR har sagt seg villig til å betale erstatning til jøder og deres etterlatte fra de tyske konsentrasjonsleire under den annen verdenskrig. Fra før av er det kjent at Vest-Tyskland helt fra 50-årene har betalt milliardbeløp til samme formål.

Det er mindre kjent at det amerikanske senat den 20. april i år med 69 mot 27 stemmer vedtok å bevilge 20 tusen dollars skattefritt til hver av de 60 tusen gjenlevende av de 120 tusen amerikanske borgere av japansk herkomst som etter ordre fra president Roosevelt ble satt i konsentrasjonsleir og fratatt sitt amerikanske borgerskap under den annen verdenskrig. Samtidig vedtok senatet en offisiell nasjonal beklagelse over interneringen.

Grunnen til at den amerikanske erstatningen er mindre kjent her i landet beror på at den norske presse har forholdt seg helt taus om avgjørelsen. Jeg sendte en meget kortfattet artikkel om

dette til en av våre større aviser, men jeg fikk det hele i retur med den begrunnelse at mitt innlegg var basert på en misvisende påstand om at norske aviser ikke har vist noe interesse for disse spørsmål!

Når dette skrives, er det gått mer enn 3 uker siden jeg mottok avslaget, og jeg kan fremdeles ikke se at noen norsk avis har undt sine lesere denne allerede gamle nyhet.

Det er en kjent sak at alle krigsførende stater benytter seg av konsentrasjonsleire under krig for å gardere seg mot krefter som kan tenkes å være illojale. I England f.eks. ble t.o.m. parlamentmedlemmer tatt i forvaring og ble først sluppet fri mot krigens slutt.

Det kan vel også være grunnen til at det fremdeles, 47 år etter krigens slutt, ikke er sluttet fred med Tyskland og at landet fremdeles er besatt av seierherrenes tropper. Det er en del av seierherrens privilegium å kunne skrive historien. Den tapende part må finne seg i å spille skur-

kens rolle. At skurken senere blir alliert og i kommende krig skal forsvare oss mot en av våre tidligere allierte og befriere, er heller ikke noe nytt i historien. Det syntes bare å være en bekreftelse på det gamle ord at mot dumheten kjemper selv gudene forgieves.

Hva kan grunnen være til denne tausheten om vestmaktens leire? Antagelig må den søkes i det forhold at det etter krigen er skapt en enorm blest om de tyske leire med bilder og filmer av likhauger som ble samlet sammen og filmet i krigens siste fase, da de tyske stridskrefter var trengt sammen fra tre kanter på et stadig trangere område under et enormt bombardement fra de overlegne fiendtlige styrker. Det fremstilles som om disse tilstander ikke skyldtes de alliertes virksomhet, men var et resultat av enslags form for tysk selvdestruksjon. Dette kan kanskje også samtidig taes som bevis for nødvendigheten av å eliminere denne destruktive makt.

Hva er rasisme, og hva er landssvik?

Av Arnfinn Nuland, Eyje.

Å legalisere drap (abortloven) på 15 000 norske foster årlig, samtidig som man årlig investerer (4 milliarder N.kr?) i import av 15 000 innvandrere/flyktninger (Dagsrevyen 15/5-88), det må da vel være rasisme? Hensikten må vel være å forbedre det norske folks genetiske sammensetning?

Hensikt eller ikke. Dersom dette ikke er menneskeavl/rasisme, så trenger i alle fall jeg en nærmere forklaring. Først bevilger man norske statsmidler til ved abortingrep å fjerne norske gener. Deretter bevilger man flere statsmidler for å ta inn i landet fremmede gener.

Våger selvsagt ikke å antyde at et demokratisk valgt norsk storting har vedtatt noe galt. Det ville være det samme som å hevde at norske velgere har gjort noe galt ved å velge inn noen som kunne finne på noe så barbarisk vanvittig. (Etter MIN MENING da, det forter jeg meg med å understreke.)

Makt avslører karakteren

At makten har avslørt karakteren hos våre folkevalgte vil jeg anmode den norske velger om å ha tindrende klart for seg ved neste politiske korsveg. Mongstad, Sydvaranger, Mo i Rana, Tyssedal, Barentshavet, Norges forsvarsevne i 1940, fiskedød, skogsdød m.v. er ikke først og fremst politikernes ansvar, men VELGERNES. Her står man overfor helt klare eksempler på konsekvenser av demokratiske valg. Det nevnte burde være ille nok, men tro ikke at det ikke kan bli ennu verre. Hva er landssvik om ikke dette jeg her har pekt på?

Red. bemerkn.

Innsenderen ønsker en vurdering av sine tanker. Vi kan ikke si annet enn at etter vår erfaring er hans meninger omtrent de samme som dem stortparten av det norske folk har. Men på ett punkt skiller han seg vel ut. Han innser at til syvende og sist er det velgerne selv som må ta ansvaret for den politikk som blir ført.

DAGBLADET HAR OGSÅ EN FORTID

Av John Sand i Morgenbladet 2/10-88.

«Hvilken taktikk har det ikke vært å lede folkets raseri i retning av NS.» (Overlege Johan Scharffenberg i Studentersamfunnet den 23/10 1948.)

Hetsen mot CC fortsetter, denne gang i Dagbladets spalter. Som jeg tidligere i Morgenbladets spalter utførlig har dokumentert, var det ikke fra Norges fremste motstandsmann, dr. Scharffenberg NS-folk hadde noe å frykte. Like modig som han under okkupasjonen talte tyskerne og NS midt imot, trådte han etter krigen frem og angrep arbeiderpartiregjeringen for deres forsømmelser av det norske forsvar. Han talte også Roma midt imot under «rettsoppjøret». Angrepene på NS kom i første rekke fra personer eller aviser som hadde en tvilssom fortid. Idag skal vi kaste et lite blikk på Dagbladets fortid.

I Dagbladets leder den 10. juni 1940 skrev avisen en leder under tittelen FRED I NORGE. Her heter det bl.a.: «I aktivt samarbeid med de tyske myndigheter må nå hele folket ta

følgene av den nye stillingen.» (Min understr.)

Den 22/4-40 finnes en leder i forannevnte avis under overskriften SAMARBEIDET. Den slutter slik: «Gjennom Administrasjonsrådet og dets samarbeid med stedlige myndigheter går alle bestrebelsene i de besatte landsdeler ut på å holde alt i gang og komme i bedre og bedre forbindelse med utveksling og tjenester. Arbeid, ikke ødeleggelse må være vårt mål.» Her advares alstå mot sabotasje mot tyskerne, noe som kunne ha påført tyskerne problemer i den første fase av den 62 dager lange krig mellom Norge og Tyskland.

Vi går så frem til Dagbladets leder 25/4-40. Den slutter slik: «Vi har det håp at alt praktisk samarbeid vil foregå i de avgitte lojalitetsforsikringers ånd. Da vil de tyske myndigheter kunne stole på fortsatt lojalitet fra befolkningen i Oslo og de besatte distriktene.» I lederen for 27/4-40 er det Terboven som blir hyllet. Lederen bærer overskriften GRUNNLAGET og mot slut-

(Forts. side 6)

Den europeiske borgerkrigen

REFLEKSJONER 47 ÅR ETTER

Det er no 47 år sidan me meldte oss til innsats i Den Norske legion. Mykje vatn har runne i havet sidan den gong og me har vel alle gjort oss tankar og endra meiningar om mangt i denne tida. Eg undrar meg på om det enno er noko som bind oss saman utanom frontopplevingane og etterkrigsoppjøret. Difor skriv eg dette innlegget og vonar andre vil gjera noko tilsvarende.

Me melde oss til kamp mot bolsjevismen, dvs. den russiske form for kommunisme, denne blanding av imperialismen, marxisme og persondyrking som Stalin står som fremste representant for. Me skulle gjera vår innsats på finskefronten. Vår oppfatning av bolsjevismen hadde me vel fått av folk me stolte på og oppfatninga vart stadfesta av Sovjet sitt angrep på Finland hausten 1939.

Me meinte å kjempa for det russiske folk, at me skulle vera med på å fria dei frå ei styreform dei var påtvungne av omsynslause maktmennesker. Dette syn vart stadfesta av over 1 million russiske frivillige som melde seg til kamp mot bolsjevismen.

Men fyrst og framst meinte me å kjempa for Norge mot den fåre som truga frå aust og som Finland hadde røynt. Me rekna med at Tyskland ville vinna krigen og at me ved vår frontinnsats sikra Norge ei god framtid i det nye Europa. Men me kjempa ikkje for Tyskland eller nasjonalsosialismen, og heller ikkje mot dei vestlege allierte med England og Frankrike i spissen. Det vart heller aldri kravd av oss. Me hadde avlagt eid til Hitler om at me i kampen mot bolsjevismen skulle lyda han som øverste hærførar. Denne kampen meinte me Norge ogso var tent med og at me difor kunne strida saman med tyskarane sjøl om dei hadde okkupert landet vårt og i stormaktskonflikten ogso hadde andre motiv i tillegg til kampen mot bolsjevismen.

Me meinte ogso at me forsvara noko verdfullt i vår kultur mot den pest som marxismen med sitt materialistiske livssyn representerte. Det var nok helst religionen me tenkte på då, at religionsopplæringa tok slutt, at presteskapa var avskaffa, at gudstenestene vart forbudde og kyrkjene omgjorde til museer,

teatre o.l. i Sovjet.

Den marxistiske læra fekk stor innverknad i Europa fordi målmedvetne eldsjeler forstod å sikra seg makta i verdens største og rikaste land då sjangsen baud seg. Bolsjevismen var dermed ikkje bare eit livssyn men ogso ei stadig veksande stormakt som fekk støtte av verkelegstjerne professorhjerner ved europeiske universitet. Dette gjorde mange europearar urolige, særleg i Tyskland, der marxismen stamma frå. Angsten auka etter som meldingane kom og Stalin si grusomme framferd vart kjend. Ei motrørsle, nasjonalsosialismen, vaks fram. Hitler forstod å nytta krafta bak rørsla til i løpet av 6 år å byggja opp verdens sterkaste militærmaakt. Den oppstod av tilsynelatande ingenting men var so sterk at det tok resten av verda 6 år å kjempa den ned. Kva var dette for ei kraft? Ingen har enno gjeve noko svar på dette spørsmålet, men eg meiner i alle fall at utan Stalin var der ingen Hitler.

Det var ikkje bare i Tyskland frykten for bolsjevismen var tilstades. Ogso i England, Frankrike og andre vestlege land såg

(Forts. side 6)

FOLK og LAND

UAVHENGIG AVIS

Redaktør:
MARNA MELSO PEDERSEN

Forretningsfører:
HARALD K. SCHAANNING

Postadresse: Boks 924 Sentrum, 0104 Oslo 1.
Kontortider: Enerhaugsplassen 4, Oslo;
mandag kl. 17—20, tirsdag kl. 11—14 og onsdag kl. 17—20.
Telefon: (02) 19 06 71 — (Telefonsvarer).
Redaktørene treffes etter avtale.

Abonnement: Pr. år kr. 130,- (i omslag kr. 150,-). Utlandet + kr. 10,-.
Giro: Post 5 16 45 04. Bank 6063.05.01248

Abonnement (10 nummer i året) løper til det oppsies skriftlig.
Annonser forskuddsbetales med kr. 1,- + m.v.a. pr. spaltem.m. Minstepris kr. 50,-.
Utgiver: A/S HISTORISK FORLAG.

Goebbelsk i Dagbladet

Hvis Goebbels var en mester i fordreid propaganda, så er Jon-Hjalmar Smith i Dagbladet en av hans ypperste læresvenner.

Til Smiths enklere kunster hører det å rive sitater ut av tid og sammenheng for å bruke dem i sin propaganda, som aller helst er rettet mot NS-folk. Den 19. september trekker han med navns nevning frem den angivelige hovedperson i CC's bok «Den andre siden». Denne mann var en tid under okkupasjonen redaktør av «Nasjonal-Ungdommen». Fra dette blad henter Smith nå frem en del sitater. Med store og fete typer trekker han bl.a. frem et sitat som oppfordrer til å ta igjen overfor aggressive jøssinger. Dette tolker Smith utelukkende som en oppfordring til forfølgelse og undertrykkelse. Det må han gjøre mot bedre vitende.

Hvis Smith er en slik spesialist på okkupasjonstidens historie som han ønsker å gi inntrykk av, bør han vite hva som er bakgrunnen for slike oppfordringer fra «Nasjonal-Ungdommen»s side. Saken var ganske enkelt den at NS-ungdommen, særlig da jenter, uopphørlig ble sjikanert og overfalt av fanatiske jøssinger. Bladets redaktør ble selv slått ned og mishandlet av en jøssingbande høsten 1940. Det er dette «Nasjonal-Ungdommen» oppfordrer til å ta til gjennæle mot, og det vet Smith sikkert meget godt. Det passer bare ikke å nevne det.

Men Smith er langt mer avansert enn som så. Ved enkle midler knytter han sitatene og «Nasjonal-Ungdommen»s redaktør sammen med ytterst beklagelige begivenheter under krigen. Ved å plukke ut ordene «kort prosess» fra det nevnte sitatet, greier han å koble det til Terbovens unntagelsestilstand i Oslo og henrettelsen av Hansteen og Wickstrøm, «den korteste prosessen inntil da». Dermed er «Nasjonal-Ungdommen»s redaktør i lesernes øyne stemplet som ansvarlig for det også.

Likedan operer Smith med et sitat der «Nasjonal-Ungdommen» anbefaler filmen «Jud Süß». Elegant fører Smith dette videre ved å hevde at denne filmen var en vesentlig inspirasjonskilde for «Heinrich Himmler og hans nazistiske masseordere». At filmen og anmeldelsen lå langt forut i tid for det som skal ha skjedd i Auschwitz og andre steder, bekymrer ikke Smith. Han har i alle fall oppnådd det han var ute etter, nemlig å knytte en navngitt person til mord på jøder.

Det er ting som dette som gjør ordet «Dagblad-journalistikk» til et skjellsord blant folk.

Vi opplyser om

1. Sammenkomst for skijeg- 2. Sammenkomst for legionæ-
erne lørdag den 29. oktober
1988. rers torsdag den 5. novem-
ber 1988.

INO kan besørge kontakt.

*****

Kondolanse- brev

I forbindelse med lederen for INO, Kåre Haugerud's bortgang, vil styret i NDU sende sine kondolanser til INO, familie og venner.

Vi bøyer oss i dyp respekt for denne høvding, som modig har stått frem for å forsvare sin sak, sine kamerater og sine kampanjer.

Kåre Haugeruds navn vil for oss unge alltid huskes med ærefrykt.

NDU

Boks 23, N-2078 Nordkisa

«SPOR I VÅR NÆRE HISTORIE»

Under overskriften «Den andre siden» har signaturen J. F. følgende anmeldelse av Arne Stornes' bok «Spor i vår nære historie» i «Arbeideravisa» 13/9 1988:

«For oss som bare er i 30-årene, er det oppsiktsvekkende lesning - som fullstendig gjør ende på innprentede myter i vår skolelærdom.

Det var ikke bare glans, verken på den ene, eller den andre siden. Stornes påviser og dokumenterer det utrolige at vår egen justisminister Trygve Lie forfalder grunnlovens paragraf 17. Norges Høyesterett foretar seg det like utrolige at den avsetter Stortinget, og det ikke bare en gang, men to ganger! Utenriksminister Koht forkynner: Noko Elverums-fullmakt har aldri eksistert!

«Gode nordmenn» hjalp tyskerne med våpentransport mot norske styrker i Gudbrandsdalen. naturligvis for god betaling. O.s.v.

Tiden er antagelig inne til å roe seg ned i ettertanke.»

Arne Stornes er født 27/4 1913 i Sandvollen på Inderøy i Trøndelag. Siden 50-årene har han eid den tradisjonsrike Ska-gen gård på Meløy. Foruten sitt virke som jordbruker har han også hatt et virksomt liv som presse- og skolemann. På landbruksskolen i Ås, vant han en offentlig priskonkurranse om bygdeungdommens livsvilkår og flukten fra landsbygda. Han ble i 1946 redaktør av «Nordtrønderen og Namdalen», en fellesavis for Bondepartiet og Venstre. I årene 1950-57 var han redaktør av landbrukstidsskriftet «Norden». Han var også formann i Nordland Bondeparti og satt som varamann på Stor-

(Forts. side 7)

RETTSMISBRUKET 1945—1950

Av tidl. byrettsdommer Roald A. Nielsen

III ALDRI MER

Forfølgelsen av NS-medlemmene ble fra begynnelsen av «båret av en vanvittig hevmentalitet, som hindret enhver offentlig, saklig drøftelse». (Direktør Lorentz Vogt i 1947.) Men den var ikke bare motivert av hat og hevn - også koldblodig beregning lå bak. Over eksilregjeringen hang et damoklessverd: Riksrettssak etter frigjøringen mot dem som hadde ansvar for katastrofen i 1940.

I forbindelse med en eventuell riksrettssak måtte likeledes andre intrigante spørsmål besvares:

Hvorfor ble fyrene slukket natten mellom 8. og 9. april fra Lindesnes til Marsteinen, altså den strekning man visste at tyskerne befant seg, men ikke nordfor, hvor britene holdt på å minelegge Mørkekysten og Vestfjorden og hvor den britiske landgangen i Narvik skulle finne sted?

Hvordan kunne det ha seg at den britiske overkommando ikke regnet med norsk motstand ved landgangen i Narvik, Trondheim, Bergen og Stavanger, og derfor bare innskipet begrensede styrker (4 bataljoner) for Bergen og Stavanger?

For å fjerne faren for riksrettssak og bortledet oppmerksomheten fra skyldsspørsmålet for okkupasjonen, ble NS utpekt som syndebukk og en voldsom, ensidig hetskampanje satt igang. Planen lyktes over all forventning: Tusener av uskyldige mennesker ble dømt, men de ansvarlige kom aldri for riksrett, og den fulle sannhet om det som foregikk bak kulissene i aprildagene 1940, vil først komme frem år 2011, når det britiske militærarkivet blir tilgjengelig for offentligheten.

Begrunnelsen

Å hope bukk over tre grunnlovsparagrafer syntes ingen lett oppgave, der måtte finnes en begrunnelse akseptabel for samtid og ettertid.

Noen fant en slik motivering overflødig og hevdet at rettsoppjøret kunne bygges på «folkets rettsfølelse», «mangelfulle», «eldre» lover burde ikke stå i veien.

Ordene føles som et gufs fra den mørkeste middelalder, da lensherrene oppkastet seg til selvbestaltede fortolkere av «folkets» rettsfølelse. Å kaste overbord lovene fordi de ikke kunne tilpasses makthavernes ønsker i en aktuell situasjon, vitner om et lavmål i rettskultur som man

heldigvis savner sidestykke til i moderne historie.

Den annen oppfatning gikk ut på at de ekstraordinære omstendigheter som forelå etter 9/4 1940 skulle berettige en mer «romslig» fortolkning enn under normale forhold, der lovgiveren til enhver tid var i stand til å holde straffebestemmelsene ajour.

Intet kan være mere uriktig! Lovgivningen til beskyttelse

mot vilkårlighet ovenfra skal nettopp stå sin prøve i en ekstraordinær situasjon. Under normale forhold, med uavhengige, nøytrale domstoler er faren for overgrep fra myndighetenes side minimal. Men når straffelovgivningen søkes nyttet som et maktmiddel for å ramme politiske motstandere er den strikte, godkjente tolkning av Grunnlov og straffebud en tvingende nødvendighet.

Et privat utkast

Landssvikanordningen er basert på et privat utkast fra lagmann Solem, senere bearbejdet av Hjemmefrontens ledelse og vedtatt - som professor Skeie sier det - i dølgsmål:

Kan det overhodet tenkes en situasjon hvor Grunnlovens bestemmelser til beskyttelse av enkeltindividet er mere påkrevet enn når privatpersoner utarbejder og får vedtatt straffelover mot sine medborgere?

Ikke desto mindre ble Grunnlovens bestemmelser satt til side og straffelovens § 86 fortolket «romslig» som Hjemmefronten hadde forlangt. Domstolene sviktet totalt, også på grunn av dommenes mangel på uhildethet. Justisdepartementet oppnevnte til dommere i landssvikaner personer «som ved sin holdning under okkupasjonstiden må anses særlig skikket til å behandle landssviksaker», og i Høyesterett satt flere medlemmer (dommerne Berg og Schjelderup) av den Hjemmefront som forfattet de grunnlovsstridige bestemmelsene. Av de øvrige forfattere av anordningen utnevnte man h.r.advokat Sven Arntzen som Riksadvokat, J. Chr. Hauge som sjef for Erstatningsdirektoratet og Solem, den toneangivende i rettsforfølgningen, som lagmann i Eidsivating Lagmannsrett, den mest sentrale dommerstillingen i landet. Resultatet var gitt på forhånd!

La oss håpe at der ALDRI MER vil forekomme en slik rettsløshet i landet vårt.

Sverre Kjelstrup:

DEN NORSKE LEGION

I Opprettelsen

Legionær T. H. av Viken Bataljon. På venstre erme bærer han det trefargede norske flagg som senere ble skiftet ut med en svart strimmel med hvit tekst: Den norske Legion. I luen kokarde i norske farger. På brystet Legionens merke med finske og norske flagg.

Sverre Kjelstrup har sendt avisen denne artikkelserien om Den norske legion. Vi antar den vil vekke stor interesse, ikke minst blant legionærene selv, og tar gjerne i mot kommentarer fra alle tidligere legionærer og andre som måtte ha meninger eller spørsmål å komme med i forbindelse med artiklene. Vi gir ordet til forfatteren:

Blant de mange formasjoner av norske frivillige som deltok i Den annen verdenskrig på tysk/-finsk side, inntar Den norske legion en særstilling.

Krigen mellom Tyskland og Sovjet-Unionen brøt ut 22. juni 1941, og noen dager senere gikk Finland med. Da dette var et faktum, innkalte Quisling 4 høyere norske offiserer til konferanse. De 4 var: Oberst Frølich-Hansen (general og sjef for Arbeidstjenesten), major Bjerkelund, major Kjelstrup og kaptein Langlie.

Quisling meddelte at han hadde fått telegrafisk samtykke fra Hitler til å opprette en norsk legion som skulle settes inn i

krigen på finsk side. Hans begrunnelse for norsk deltagelse i krigen var at hvis Finland bukket under, ville turen senere komme til Sverige og Norge. En opprettelse av en norsk legion hadde også et mere langsiktig mål: den skulle danne grunnlaget for oppbygging av en ny norsk hær.

Forbildet var klart: Den finske 27. jegerbataljon. Den ble opprettet av finske frivillige under Den 1. verdenskrig. Finland var dengang et russisk storfyrstedømme. Bataljonen gjorde sin første innsats på Østfronten, men da borgerkrigen brøt ut i Finland, ble den kalt hjem, og bidro vesentlig til de hvites seier

over de røde. Senere dannet den grunnstammen i den nye finske hær, og nesten alle eldre finske offiserer som deltok i Vinterkrigen 1939-40, hadde i sin ungdom vært med i Den 27. Jegerbataljon.

Etter at saken var bragt på bane og gjennomdrøftet, ga Quisling major Kjelstrup i oppdrag å organisere opprettelsen av Den norske legion. Det første som ble gjort, var å sende ut et opprop til alle norske befalingsmenn, ca 4000 i tallet, der de ble oppfordret til å skrive under på at det skulle dannes en norsk legion for innsats i Finland. Ca 800, eller 20%, skrev under.

Et møte på Universitetsplassen 4. juli 1941 med taler av Vidkun Quisling og den finske generalkonsul i Norge samlet en stor menneskemengde. Finsk kringkasting meldte at det var opprettet hvervekontorer over hele Norge for legionen som skulle settes inn på Finlands side. Legionen fikk som emblem et 3-felts merke hvor det i midten var avbildet en norsk hjelm, under den stod det Den norske Legion, flankert av et finsk og et norsk flagg.

Tegneren Harald Damsleth tegnet et frimerke som viste en norsk soldat under et norsk flagg med et finsk flagg i bakgrunnen. Damsleth var desverre ikke fullt orientert om uniformsspørsmålet da han tegnet frimerket. Det ble derfor litt misvisende. Se bildet og neste avsnitt.

Uniformsproblemet

Det var fra første stund klart at de gamle norske uniformer ikke kunne benyttes. Årsaken lå i kapitulasjonsavtalen av 10. juni 1940 da Norge som stat trådte ut av krigen, og således ikke lenger var krigførende. Da Kong Håkon VII ved kongehusets og regjeringens flukt fra landet, leste opp sin proklamasjon der det bl.a. het at «krigen fortsetter utenfor landets grenser», ble spørsmålet forelagt regjeringsadvokat Kristen Johansen. Han svarte, gjengitt i norsk presse over hele landet. «Det er en frivillig sak, Norge som stat bindes ikke». Hvis en norsk soldat ble tatt til fange med våpen i hånd i norsk uniform etter den 10. juni 1940, ville han ikke komme inn under gjeldende (Forts. side 7)

Våre falne

*Fra tundraens isnende øde
mot sør til Det svarte hav,
der hailer de unge som døde,
under sin snødekte grav.*

*De reiste austed, våre helter,
med Norges sang i sitt bryst,
mot menneskebelgen som velter
fra øst mot vår egen kyst.*

*De stupte med Norge i hjertet,
og hvasket i døden dets navn.
Vi sitter igjen med vår smerte,
og hele det såre savn.*

*Men aldri kan stoltheten rokkes,
og minnene ikke dø.
Nå ringes de sammen og flokkes
om tuer på steppens snø.*

*De kjennes så levende nær oss
i julestemningens fred.
Det er som om karene ser oss
og vil feire julen med!*

Kjell Dreyer

1 «Frontkjempernes julehefte 1942».

«Den andre siden»

«Men CC har gitt et nyttig fordomsfritt bidrag til en mer nyansert forståelse av at landssvikene hverken først og fremst var onde eller kriminelle. De fleste av dem valgte simpelthen feil og tapte krigen. I krig finnes det bare seierherrer og tapere.»

Slik avslutter Olav Rune Ekeland (Morgenbladet) sin anmeldelse av Chr. Christensens bok «Den andre siden», og hvis boken kan etterlate et inntrykk som dette, er vi kommet et betydelig stykke fremover.

CC's store fortjeneste er at han fullstendig har skjøvet sine egne meninger tilside for rett og slett å referere hva 3-4 NS-folk har å berette om sine handlinger og meninger dengang. Det finnes selvfølgelig endel formuleringer som man kunne ha ønsket litt anderledes, men man kan ikke forlange det umulige heller. Det er meget imponerende at CC har oppfattet så mye av vår tankegang som han har.

Beretningen om de 3-4 NS-folkenes virksomhet under okkupasjonen er tildels direkte spennende. Det gjelder ikke minst hovedpersonens opplevelser som Quislings utsending til Berlin i siste halvdel av april 1945. Da hadde han til oppdrag å få norske frontkjemperavdelinger i Norge demobilisert for å forhindre at de ble satt inn mot andre nordmenn dersom tyskerne i Norge bestemte seg for å kjempe videre.

Inn i beretningen om disse NS-folkenes opplevelser er det skutt inn kapitler med faktiske opplysninger om partiet, dets presse og dets ledende menn. Særlig det siste kapitlet er tankevekkende. Det viser hvor mange velkolerte og dyktige menn det fantes i NS' lederskap.

«Den andre siden» er en bok som vil interessere enhver som dengang var engasjert på «den andre siden». Den er også en god bok å gi sine etterkommere.

Felles fremtid

Nasjonalsinnet mann, 52 år, bosatt i Bærum, ønsker møte likesinnet kvinne. Har pen, liten leilighet i Sandvika. Allsidige interesser.

Bill. Mrk. «Hyggelig fremtid . . .»

Godt ord igjen, Stein Ørnhøi

I forbindelse med en anmeldelse av CC's bok «Den andre siden» i Aftenpostens morgennummer 19. september kommer Stein Ørnhøi med et ganske kraftig angrep på oss NS-folk. Han forfaller imidlertid ikke til skjellsord, slik som en viss professor, eller til ondsinnede koblinger av tilfeldige sitater til beklagelige hendelser, slik som en viss Dagblad-journalist. Ørnhøis argumentasjon er i hovedsak rent politisk. Han skriver til og med: «Dessuten handlet naturligvis de fleste NS-folk i likhet med alle andre stort sett ut fra god vilje.» Dette «naturligvis» gjør godt i en forfulgt sjel.

Statskupp

Men han har mangt å bebreide oss. Det første han anklager oss for, er at vi begikk statskupp 9. april 1940. Men han har tenkt på at dette kupp i første rekke var rettet mot en okkupasjonsmakt som på det tidspunkt hadde herredømmet i alle de viktigste distrikter i landet? Er det uriktig å sørge for at en okkupant ikke får mer å si enn høyst nødvendig?

Samtidig innrømmer Ørnhøi at et statskupp til tider kan være både riktig og nødvendig. Men hvem skal avgjøre det? Det ligger vel i sakens natur at man i et slikt tilfelle ikke har annet å holde seg til enn sin egen inderlige overbevisning, i dette tilfelle om at en dødelig fare truet folk og land. Hvordan et slikt kupp senere blir bedømt, avhenger av resultatet det fører til. Om Tyskland hadde seiret og Quisling hadde greid å gjenvinne Norges frihet og selvstendighet, ville

alle Quislings handlinger blitt ganske annerledes bedømt enn tilfellet er i dag.

Ørnhøi prosederer på Nygaardsvold-regjeringens legitimitet. Men har ikke en regjering tapt sin legitimitet når den har ført en politikk (i dette tilfelle manglende forsvarsvilje og en tvilsom nøytralitet) som har bragt de verste ulykker over det folk den har styrt? Dessuten: Selv om Ørnhøi er for ung til selv å ha erfart det, bør han vite at det ikke var stort igjen av oppslutningen om Nygaardsvold & Co. fra den 9. april til langt ut i 1941. Folk flest hadde stort sett ikke annet enn hån og spott til overs for den flyktede regjering. Når Stortinget sommeren 1940 var innstilt på å avsette både konge og Nygaardsvold-regjering, var ikke det tilfeldig. Det hadde god støtte på «grasrotnivå». Først etter unntagelsestilstanden i Oslo snudde stemningen seg.

Nazifisering

Ørnhøi sier at hvis vi i større grad hadde holdt ikke bare forvaltning, men også vårt økonomiske og politiske system i hevd, ville han hatt større forståelse for vårt arbeide for å holde mest mulig av makten på norske hender. Realpolitikeren Ørnhøi burde være noe mer jordnær enn som så. Det er riktig at vi ihvertfall de første tre-fire år arbeidet ut fra den antagelse at Tyskland etter all sannsynlighet ville vinne krigen. Og en ting er sikkert: Tyskerne ville aldri i livet ha akseptert en gjeninnførelse av det gamle parlamentariske system. Hvis vi ønsket en

folkerepresentasjon . . . og det har vi alltid ønsket . . . måtte vi søke andre veier. Hva lå da nærmere enn å gripe til NS' program, som bl.a. gikk ut på å la folk gjennom sine faglige organisasjoner få velge representanter til et Riksting, bestående av et Næringsting og et Kultursting. Som Ørnhøi meget vel vet, tok vi de første skritt i den retning, selv om tyskerne la alle mulige hindringer i veien. Dette er sikkert «å forandre statsforfatningen med ulovlige midler» . . . skjønt det er okkupasjonsmakten som bestemmer hva som er lov i et okkupert område . . . men hadde tyskerne seiret, ville det i alle tilfelle vært et meget nyttig «lovbrudd» for Norge.

Ørnhøi argumenterer ellers med at konflikten mellom NS og tyskerne ikke var «andre end de som finnes innenfor enhver politisk organisasjon.» Med like stor eller større rett kan en systemmotstander i dag hevde at de partier som sitter på Stortinget, alle er alen av det samme stykke. Det er mindre forskjeller mellom disse partier enn det var mellom forskjellige grupperinger i det nasjonalsosialistiske Tyskland. NS støttet seg til noen og bekjempet andre av disse grupperinger, alt etter i hvilken grad de var villige til å akseptere en nasjonal norsk politikk. Det betyr at Quisling-regjeringen forfulgte høyst selvstendige mål og en linje som sto i åpenbar strid med den tyske politikk i Norge, eller ihvertfall med Terbovens politikk. Dette var selvfølgelig en kamp i det skjulte. Hvis Ørnhøi mener at vi i en okkupasjonsituasjon hadde mu-

lighet for å gå offentlig ut mot okkupanten, er han ikke den fornuftige mann vi har trodd han er.

Jødeforfølgelsene

At NS var antisemitisk, er selvfølgelig utvilsomt. Men for de fleste NS-folks vedkommende hadde antisemitismen en ganske mild form. Ørnhøi skriver da også ganske riktig: «Enkelte mer enn andre». Det de fleste så som fienden, var noe som befant seg ute i det fjerne, nemlig jødebolsjevismen og jødekapitalismen, ikke den lille jøde i Norge. Ørnhøi kan tro det eller ikke, men det var veldig lite «jødeprat» i NS-kretser. Det dreide seg mer om talemåter som egnet seg i foredrag og artikler, særlig når foredragene var beregnet på å registreres av tyskerne. Det skal innrømmes at det, slik tingene utviklet seg, viste seg å være farlige talemåter, men fysisk utryddelse av jøder lå ihvertfall ikke i intensjonene. Hans Fredrik Dahl konstaterer da også i Historisk Tidsskrift nr. 2/88 kort og greit: «NS hadde selvfølgelig ingen ønsker om at de norske jødene kollektivt skulle tas av dage».

Ørnhøi skriver: «De trodde at jødene «bare» skulle sendes til et sted i Ukraina for der å bli internert i all fredsommelighet». Det trodde vi slett ikke, og det tror vi Ørnhøi vet. Det vi fikk opplyst, var at jødene skulle få *et eget land, et nasjonalt hjem*, i relativt ubebodde områder av det sørøstlige Polen og Vest-Ukraina, der de selv kunne styre og stelle og utvikle seg som en samlet nasjon, og det er noe

ganske annet enn å være «internert». Et eget land for jødene har vel vært deres drøm gjennom tallrike generasjoner.

Å trekke en parallell til en tenkt landsforvisning av NS-folk etter okkupasjonen er mer enn søkt. Vi ville jo i tilfelle ha blitt *skilt* fra våre landsmenn.

Selvrettferdighet

Ørnhøi kommer stadig inn på vår «selvrettferdighet». Kanskje kan det virke som noe i den retning når vi stadig fremhever ting som etter vår mening taler til vår fordel. Vi er selvfølgelig oppmerksomme på at NS under okkupasjonen sa og gjorde enkelte ytterst uheldige ting. Men det er da også media uhyre flinke til å fremheve. Det skjer fremdeles så godt som daglig. Med de få og begrensede midler og muligheter vi har, må vi da ha lov til å konsentrere oss om de positive sider, som vi synes det var ganske mange av, men som så godt som aldri kommer frem. Imidlertid: Hvis motparten tar skjeen i en annen hånd og gir et mer balansert bilde av okkupasjonshistorien, skal såvisst også vi være villig til å oppgi hva Ørnhøi ser på som «selvrettferdighet».

Ørnhøi bebreider oss at vi ikke i større grad trer offentlig frem. Vi kjenner til at han i samtaler om dette har gitt uttrykk for at han selv har hatt betydelige ubehageligheter på grunn av sitt politiske syn. Vi tviler ikke på det. Men det er en meget stor forskjell på å bli bebreidet moderate politiske avvik og det å bli stemplet som forbryter, (Forts. side 6)

MÅNEDENS PERNILLE:

Overtramp og klavér

Gullet er sjelden hjemme om kvelden for tiden. Jeg mistenker henne for å være forelsket, men jeg vil ikke spørre henne, for jeg ser ingen grunn til å irritere henne. Slikt ville ha irritert meg også da jeg var på hennes alder.

Men i aften ligger hun på sofaen og leser i et VG fra 13.9. som hun har plukket frem fra stabelen av aviser på kjøkkenbordet. Der ligger de jeg skulle ha lest, og som ender i en eller annen papirinnsamling fordi jeg aldri får tid til å lese dem. Selv er jeg fullstendig oppslukt av en bok av den tyske historikeren Fernau. Jeg fant den i en bokhandel i Kiel da jeg nylig ante Gullet og meg en svipptur med Jahreline. Bokens tittel er «Hal-leluja», og det er USA's historie

forfatteren tar for seg på ikke helt konvensjonelt vis. Men det tar tid å lese den, for leksikon må hyppig konsulteres.

Stillheten blir brutt av et utbrudd fra sofaen: «Kan han ikke holde seg til pianoet. Dette er noe av det teiteste jeg har lest».

«Hvem er det du snakker om, og hva er det som er så bort i veggene dumt?»

«Det er Kjell Bækkelund, og det er ett av disse dumme trampene hans i klavéret, som han strør om seg med. At han får spalteplass!»

«La være å lese dem, så slipper du å ergre deg». Jeg er midt inne i en vanskelig setning som jeg holder på å få bukt med.

«Vær glad for at jeg leser

dem, du. Her skal du virkelig få høre hva han koker sammen». Gullet reiser seg opp i sittende stilling. «Det er Chr. Christensen han skal sette på plass i forbindelse med hans bok, «Den andre siden». Jeg skal bare gi deg en smakebit, du kan jo selv lese det senere».

Hun puster dypt og leser: «Det skulle være unødvendig å nevne det for C.C., men altså: Hirdgutter var hirdgutter, de som ikke var hirdgutter var de mange. De som tilhørte det norske flertalls sanne interesser var ikke tyskertøser eller angivere. Må dette repeteres?»

Gullet kastet fra seg avisen. «Tenk å ha en tyskertøs til mormor og en angiver til mor-

far, og hva med deg som har denslags til foreldre».

«Le», sier jeg, «den store Bækkelund er høyst verd et foraktelig smil».

«Du har blitt herdet med årene, du, men jeg blir deppa av sånt».

«Det forstår jeg, og det skal du ha en god klem for, vennen min». Jeg reiser meg og går bort til henne. Gullet gråter: «At det går an å være så avskyelig simpel».

Det er ikke så lett å strøste, det var lettere da hun var barn. «Det er ingen som tar Bækkelund alvorlig», sier jeg, «han snubler i sin egen simpelhet». Jeg sitter med armene rundt henne og holder henne inntil meg. Etterhvert så roer hun seg

ned. Så reiser hun seg, går bort til bokhyllen og finner frem Gyldendals Eitbindleksikon. Hun leter. «Nei», sier hun, «det er jo æ og ikke e. Her har vi han». Hun setter seg ved siden av meg, og sammen leser vi: «Bækkelund, Kjell, f. 6/5 1930, pianist. Debuterte 8 år gammel, og har med fremgang gjestespilt rundt om i verden».

Så begynte Gullet å le. «Han har vel ikke kommet over at han begynte som vidunderbarn», sier hun, «men han rakk da å bli femten dagen før krigen sluttet, eller skal vi si vidunder-tenår-inger».

«Jeg skjønner hva du er inne på», sier jeg. «Lager du eller jeg te før vi utdyper emnet videre?»

Diktatur eller . . .

(Forts. fra s. 1)

delig, like og direkte stemmerett.

Disse nye faglige organisasjoner, som blir lovfestede ledd mellom den enkelte og staten, skal organiseres mest mulig på grunnlag av de eksisterende fag-, nærings- og kulturorganisasjoner. Men med den vesentlige forskjell at de skal omfatte alle arbeidsledd og interesser i vedkommende yrke eller næring, således både arbeidsgivere og lønsmottagere.

Det skal bygges på prinsippet:

«YRKESAMARBEIDE PÅ NASJONAL GRUNN», og ikke som nu på den prinsipløse klassekamp på internasjonal grunn.

De skal være frivillige organisasjoner, men de legaliserte fagorganisasjoner skal være de eneste som har lovlig status og rett til å representere vedkommende fag og yrke.

Kulturelt og økonomisk selvstyre

Sammen med denne nyorganisering av nasjonens kultur- og næringsliv vil NS innføre kulturelt og økonomisk selvstyre. Likesom staten for 100 år siden overlot ledelsen av det kommunale styre og stell til kommunale folkestyreorganer under statens overtilsyn (kommunalt selvstyre), må staten nu, samtidig som den ved lov skaper orden i arbeidslivets organisasjoner, også overlate disse faglige organisasjoner en viss frihet og forpliktelse, til å styre sine fagområder.

Det er den moderne utviklingskrav.

Regjeringens stilling

Hvad selve regjeringsspørsmålet angår, så krever Nasjonal Samling en handlekraftig nasjonal riksregjering uavhengig av partipolitikk (NS program pkt. 1).

NS vil ikke gjenopvekke den personlige kongemakt, men vil gjenreise de sunde prinsipper for den utøvende makt som er fastslått i Eidsvoll-grunnloven, og som nu er blitt fullstendig forkvaklet av partipolitikken. Regjeringen skal dog fortsatt være underkastet nasjonalforsamlings kontroll og skal kunne kastes av denne. Men for å sikre det sterke og stødige styre som et lands ledelse krever, mener vi at under den nye ordning skal statsjefen (kongen) ikke behøve å bytte regjeringssjef, medmindre to tredjedeler av Rikstinget krever det. Selv skal Kongen når som helst kunne avskjedige statsministeren (Grunnlovens paragraf 22). Likeledes mener vi at det bør innføres

opløsningsrett og som nevnt referendum (folkeavstemning).

De enkelte fagministre skal derimot ombyttes av statsjefen etter forslag av regjeringssjefen eller når et simpelt flertall i nasjonalforsamlingen, Rikstinget resp. Næringstinget (Kulturtinget) krever det. Likeledes må forutsettes å bli etablert et nøye tillits- og ansvarsforhold mellom vedkommende fagministre og vedkommende faglige organisasjon og dens gruppe i Rikstinget.

Et nasjonalt demokrati

Som vil fremgå av ovenstående er den reform av statens styre som Nasjonal Samling tar sikte på, så langt fra diktatur, at det tvertimot er nøyaktig det motsatte:

en rettferdig og saklig folkepresentasjon, og en avlastning av den centrale statsmakt ved nye selvstyreorganer.

Det vil også tydelig fremgå av det ovenfor fremholdte at vi vil ikke nogen kopi av utlandet, av fascisme eller nasjonalsosialisme, o.lign.

Det nye Tyskland og Italia er riktignok organiserte nasjonalstater, også bygget opp på arbeidslivets grunn og med bevaring av den private eiendomsrett. Men den faglige ordning er der helt underordnet et diktatorisk parti, et statsparti, hvis ledelse eller leder innehar den øverste lovgivende makt, om enn etter folkets mandat. Det er ikke den ordning vi arbeider for.

NS vil en ren faglig ordning med den øverste lovgivende, bevilgende og kontrollerende myndighet samlet i en nasjonal-forsamling valgt på faglig og demokratisk grunn, og med en faglig riksregjering som det øverste utøvende organ for denne nasjonalforsamlingen og for folket.

Nasjonal Samling tilstreber ikke noget diktatur. Ikke kommunistisk og ikke «fascistisk». Men heller ikke nogen fortsettelse av det nuværende norske evneløse skinnendemokrati med dets korrupte, hyklerske, og maskerte partidiktatur.

Nasjonal Samling vil et nasjonalt demokrati, både politisk og økonomisk demokrati og et fritt åndsliv; et virkelig folkestyre og en virkelig frihet.

Vidkun Quisling

Den europeiske . . .

(Forts. fra s. 2)

mange grupper med skepsis på Sovjet og den verdensrevolusjon dei gikk inn for. Disse gruppene var uenige med Hitler og det ettpartsystem han stod for, men dei såg på han som ei motkraft mot bolsjevismen. Det var lenge uklart kven dei mis-

lika mest av Hitler eller Stalin. det vart fyrst klart då Hess i 1941 flaug til England for å få dei med i den planlagte kampen mot Sovjet. Churchill valgte då Stalin, eit valg som kosta Europa 4 ekstra krigsår med grusomme tap av menneskeliv. Hadde Churchill gått med på å oppretta NATO den gongen, 8 år før det verkeleg vart gjort, ville krigen i aust vorte avgjort som lynkrig i løpet av kort tid.

Mange jøssinger tyckte nok det var merkeleg at me såg vår innsats på denne måten. For dei var det å halde hatet til okkupasjona ved like det alt avgjerande.

Men det gjekk ikkje meir enn 4 år etter kapitulasjonen før dei skyna kven dei hadde vore allierte med, og i sjølforsvar gjekk med i NATO, militæralliansen som redda Vest-Europa frå den bolsjevikiske imperialismen. Seinare er der årleg lagt ut milliarder i militærutgifter for å halde vedlike vernet mot fåren som no alle såg truga frå aust. Men me vart dømde til mange års tvangsarbeid fordi me med livet som innsats hadde kjempa mot denne fåren. Denne inkonsekvente holdning er eit resultat av den tankeforvirring som oppstod under okkupasjonen og som enno er rådande. Den gjer at alle ser med uro mot framtida og den katastrofen som me ikkje tykkjast greie å styre unna.

Legionær

Godt ord igjen, . . .

(Forts. fra s. 5)

hvilket uopphørlig skjer. Hvis Ørnhoi kunne greie å skape en opinion som godtok oss som politiske avvikere og ikke noe annet, ville situasjonen straks være en helt annen.

Men ellers takk for artikkelen, Stein Ørnhoi. Det var et godt grunnlag for å ta opp problemer til drøftelse på. Hvis du vil fortsette diskusjonen, er du hjertelig velkommen i dette blads spalter.

Var Hitler . . .

(Forts. fra s. 1)

(wirtschaftliche) forhold må ordnes gjennom spesielle avtaler, i forbindelse med hvilke Tyskland som det økonomisk sterkeste land må tre tilbake til fordel for de svakere land for å fremme deres utvikling.»

Dette er vel ikke hundre prosent hva Quisling ville, men det

var sikkert et grunnlag han kunne tenke seg å forhandle på. Berger var forøvrig en mann som våre norske ledere hadde mye kontakt med.

Amtsgruppe D's Europa-Charter

Fra Neulens bok henter vi et annet eksempel: Det ideologiske sentrum for SS' Europa-politikk var Amtsgruppe D, opprinnelig kalt Germanische Leitstelle, men senere omdøpt til Europa-Amt. Her satt i 1944 Alexander Dolezalek og utarbeidet retningslinjer som sto stikk i strid med Himmlers syn. Det vil føre for langt å gjengi Amtsgruppe D's Europa-Charter her, men det er ikke for mye å si at det går meget langt når det gjelder å bevare, beskytte og fremme folkenes frihet og egenart. Vi vet ikke om Quisling kjente dette charter, men også det ville han temmelig sikkert ha ansett som et godt forhandlingsgrunnlag.

Frihetsideer på Junkerschule Tölz

Det er videre kjent nok at ihvertfall flere av de vekslende ledere for Junkerschule Tölz, der Waffen SS-offiserer fra mange nasjoner ble utdannet, var sterke tilhengere av frihets- og likeverdslinjen. Skolens siste kommandør, Richard Schulze-Kossen, hadde tidligere vært Hitlers adjutant, og han utnyttet sin anseelse hos Hitler til å forlange at nå måtte offisersaspirantene fra de forskjellige nasjoner få klar beskjed om at de folk som hadde kjempet mot bolsjevismen, ville få sin nasjonale selvbestemmelsesrett anerkjent. Hitler var enig i det, men på det tidspunkt var det jo noe sent.

Ikke alle disse eksempler er hentet fra Neulens bok, men vi anbefaler den like fullt som meget nyttig lesning for alle dem som interesserer seg for dette sakskompleks. Boken kan fås ved henvendelse til INO's Boktjeneste, postboks 924 Sentrum, 0104 Oslo 1. Prisen er kr. 200,-.

Dagbladet har også . . .

(Forts. fra s. 2)

ten heter det: «Befolkningen i Oslo har hittil vist stor lojalitet overfor de tyske myndigheter og riks-kommisær Terbovens proklamasjon gir godt håp om at det samme forhold vil vedvare . . . Og proklamasjonen er holdt i en verdig tone som er egnet til å vekke tillit.»

Dagbladet var også så elskverdig å motta en invitasjon fra Terbovens Presseabteilung om å besøke Tyskland. I følge TIDENS TEGN 21/9-40 sendte

Dagbladet en av sine dyktigste og mest erfarne journalister, Axel Kielland, på Tysklandsbesøk. En annen av deltakerne på Tysklandsturen har fortalt meg at et av innslagene på Tysklandsturen var et besøk hos Goebbels. En annen av turdeltakerne, også han «god nordmann», skrev i sin avis begeistret om hvor bra forholdene var i Tyskland. I et av hans Tysklandsbrev skrev han: «På et spesielt område er det oppnådd helt imponerende resultater, nemlig når det gjelder bolig og familiepolitikk. Ved alle bedrifter vi så var det tusenvis av moderne arbeiderboliger.» I et annet brev skrev samme person: «Tysk sosialisme er en praktisk sosial utforming av den ånd og livsstil som ligger i begrepet Soldatentum.» I et tredje brev skrev han at «alt går så uendelig mye bedre og lettere enn før».

For å dekke over sin tvilsomme holdning i 1940 sto Dagbladet i spissen for isfronten mot NS etter krigen. De angrep til og med forsvarerne i «landssvik»-saker. I Dagbladets leder 21/3 1946 heter det således: «Det er opprørende å se hvorledes norske jurister prøver å sette forholdet på hodet ved sin ansvarløse prosedyre som forsvarere for landssvikene. Et særlig ondartet eksempel er h.r.advokat J. Hulbacks forsvar for en meget kjent Oslo-dame av det såkalte gode selskap . . . Advokat Hulback tillot seg å kalle dette for utplyndring.» Dagbladet gikk så langt i sin kritikk av forsvarerne som gjorde en skikkelig jobb, at Morgenbladet i en leder angrep Dagbladet for avisens kritikk av forsvarerne. Her må jeg nevne at Morgenbladet førte en renslig linje i 1940. Avisens sjefredaktør Jens Olav Gjerløw var ingen ettermiddagsjøssing. Han ble ved tysk standrett i september 1941 dømt til 15 års tukthus, men slapp ut i 1942.

Jeg må også nevne at dr. Hoff opptrådte så modig at hans blad ble forbudt «für immer» av Terboven. Redaktør Hoff slapp villig til både overlege Scharffenberg med skarpe angrep på «oppgjøret» og NS-mennesker. Meg bekjent har Dagbladet aldri tatt inn noe stoff forfattet av tidligere NS-medlemmer. Avisen er fremdeles opptatt med å demonstrere sin «nasjonale» holdning.

Jeg må også omtale at en landskjent ukebladutgiver ble angrepet av det alltid moralsk høytstående Dagblad. Ukebladmannen fikk tak i Dagbladets leder FRED I NORGE. Under tittelen HORA I AKERSGATA skrev han en leder i sitt blad. Artikkelen var meget grov og lite smigrende for Dagbladet. Men de kjente sin fortid og hadde bare ett å gjøre: De måtte svelge det hele.

Spor i våre nære . . .

(Forts. fra s. 3)

tinget i en periode. Han har også skaffet seg universitetsutdanning og tatt eksamen i historie hovedfag.

Arne Stornes har også sitt eget forlag hvor han har utgitt flere bøker. I boken «Spør i vår historie 1814-1874» setter han søkelyset på ukjente og kontroversielle sider ved vårt statstyre de første 50 år etter Eidsvoll. På 75 års-dagen kom han med boken «Spør i vår nære historie», som tar opp forholdene i 20- og 30-årene og setter spørsmålsteget ved en rekke forhold omkring krigsutbruddet 9. april 1940 og de senere begivenheter. Selv deltok han som ung soldat og høstet bitre erfaringer om dårlig ledelse og utrustning.

Vi anbefaler boken på det varmeste, både som julegave til de yngre og mer uvitende om de faktiske forhold i forbindelse med okkupasjonstiden, men også mange eldre vil ha nytte av og glede av å lese den. Boken kan skaffes gjennom Boktjenesten.

Marna

Den norske legion. . .

(Forts. fra s. 4)

regler for behandling av krigsfanger. Han ville med andre ord bli stillet for krigsrett som franktirør. De som lot seg innrullere i de norske styrker i England/Skottland var derfor folkerettslig sett britiske krigsmenn.

Da Legionene ble dannet, fantes det allerede nordmenn

som var tyske krigsmenn. Det dreiet seg om ca 150 unge menn som på nyåret 1941 hadde meldt seg til Regiment Nordland, en avdeling i Waffen SS. Det var en blandet formasjon som bestod av tyskere og frivillige fra flere land. Offiserene og de fleste underoffiserene var tyske.

Legionsledelsen hadde regnet med at legionærene kunne dra i felten i finske uniformer på samme måte som de norske frivillige i Vinterkrigen 1937-40 hadde gjort. Men da støtte de på tysk motstand. General Jüttner, som organiserte de utenlandske frivillige avdelinger under tysk kommando, meddelte at Hitlers samtykke til opprettelsen av Den norske legion, forutsatte at den skulle inngå som en del av de tyske styrker og kjempe i tyske uniformer.

(Jüttner ville naturligvis ha så mange frivillige som mulig inn i sine formasjoner. Da legionen ble dannet, var allerede Frikorps Danmark - under generalmajor Kryssing - den nederlandske, flamske og wallonske legion under oppsetting. For dem var ikke hjelpen til Finland noe moment, her dreiet det seg om ren bistand til Tysklands kamp mot bolsjevismen. Dessuten hadde Finland denne gang, som under den 1. verdenskrig, en stor kontingent frivillige integreert i de tyske styrker. For finene var krigen 1941-44 bare en fortsettelse av Vinterkrigen 1939-40. Den heter derfor også på finsk Jatkosota - Fortsettelseskrigen.)

De fleste europeiske frivillige ble tilsluttet Waffen SS, men Den (spanske) Blå Divisjon brukte Wehrmachtuniformer. (Etter krigen da alle avdelinger av SS ble omtalt som forbryterske organisasjoner, fordi det var avdelinger derfra som hadde stått for vaktholdet i konsentrasjonsleirene, ble frontkjemperne bebreidet at de som SS-tilsluttede var medansvarlige for ugjerningene der. Dette savnet ethvert grunnlag og ingen nordmenn er dømt for slikt forhold.)

Legionsledelsen fant å måtte bøye seg for kravet om å sette Legionen opp i tyske uniformer. For å beskytte legionærene mot overgrep i tilfelle tilfangetakelse måtte de bære et «Hoheitsabzeichen», og siden tyskerne ikke ville gå med på at det skulle være finsk, var «Riksrønnen» eneste alternativ. Folkerettslig sett ble derfor alt personell i DnL tyske krigsmenn.

Tyskerne gikk imidlertid med på at det under riksrønnen (som i Waffen SS ble båret på venstre erme, Wehrmacht hadde den på brystet) ble sydd på et norsk flagg i format ca 5 x 7 cm. Senere ble det erstattet med en smal sort stripe (Årmelstreifen) med hvit påskrift: *Den norske legion*

Vi takker for nye «Vennegaver»

Denne gang kan vi si hjertelig takk for 54 nye vennegaver på tilsammen kr. 18.978,90.

Vi er glad for all den hjelp og støtte dere gir oss til å fortsette vårt arbeide.

«VENNEGAVER»
fra «Folk og Land»s venner.

TAKK FOR FØLGENDE BIDRAG:

E. B., Oslo	kr. 300,-	O. S., Larvik	kr. 50,-
R. H., Oslo	kr. 100,-	I. S., Nore	kr. 1.600,-
A. M. H., Oslo	kr. 850,-	O. Ø., Bø	kr. 70,-
E. B., Oslo	kr. 250,-	S. H., Skien	kr. 200,-
A. S. H., Oslo	kr. 50,-	O. J., Mandal	kr. 120,-
G. G., Rygge	kr. 100,-	O. T. T., Sandnes	kr. 70,-
K. T., Halden	kr. 250,-	O. K., Kristiansand	kr. 100,-
R. B., Halden	kr. 50,-	A. T., Vågsbygd	kr. 150,-
P. B. G., Aurskog	kr. 300,-	L. M. S., Laksvåg	kr. 120,-
J. H., Lørenskog	kr. 200,-	J. W., Etne	kr. 870,-
G. H., Einå	kr. 150,-	V. L., Sæbøvågen	kr. 100,-
J. A., Rena	kr. 100,-	S. M., Mundheim	kr. 170,-
S. M., Tangen	kr. 200,-	M. A., Ålesund	kr. 600,-
S. K., Gran	kr. 70,-	D. S., Isfjorden	kr. 500,-
H. CH., Moelv	kr. 150,-	O. T., Molde	kr. 100,-
S. S., Lena	kr. 70,-	D. S., Isfjorden	kr. 200,-
A. N., Åsvang	kr. 20,-	P. L., Malm	kr. 350,-
E. B., Dokka	kr. 70,-	P. H., Husbysjøen	kr. 100,-
G. N., Lesja	kr. 70,-	B. M., Vikhamar	kr. 70,-
T. G., Sande	kr. 500,-	J. S., Steinkjer	kr. 100,-
E. D., Skien	kr. 50,-	T. E., Nesna	kr. 280,-
A. Ø., Skien	kr. 150,-	K. B. R., Moldjord	kr. 200,-
I. S., Nore	kr. 2.500,-	N. N., Vestlandet	kr. 5.000,-
O. S. G., Nore	kr. 200,-	I. A., Engene	kr. 300,-
O. K., Huseysund	kr. 150,-	Utvandret Haugesunder	kr. 150,-
K. A., Skien	kr. 200,-	K. N., Sverige	kr. 158,90
B. S., Horten,	kr. 50,-	D. H., Gøteborg	kr. 100,-

BOKTJENESTEN

Postboks 924 Sentrum, 0104 Oslo 1. Telefonbest.: (02) 19 06 71

... eks. **QUISLINGS FORSVARSTALE**, Nummerert praktutgave ..... kr. 150,-
... » **QUISLINGS FORSVARSTALE**. Billigutg. kr. 45,-

Serien «SUPPLEMENT TIL OKKUPASJONSHISTORIEN»:

... eks. Odd Melsom: **På nasjonal uriaspost** ..... kr. 50,-
... » Odd Melsom: **NS og fagorganisasjonen** ..... kr. 50,-
... » Odd Melsom: **Fra kirke- og kulturkampen** ... kr. 50,-
... » Einar Syvertsen: **Også dette bør være sagt** ... kr. 50,-
... » **ALLE 4 BIND:** ..... kr. 150,-

... » A. I. Bru: **Professor på ville veier** ..... kr. 50,-
... » A. I. Bru: **Her er London** ..... kr. 60,-
... » Adolf Hoel: **Universitetet under krigen** ..... kr. 25,-
... » Walter Fyrst: **Min sti. NS blir til, o.m.a.** ..... kr. 95,-
... » Finn Kjelstrup: **Den norske kapitulasjon** ..... kr. 20,-
... » Per Lie: **Sannheten om Telavåg-affæren 1942** .... kr. 15,-
... » Sigurd Myting: **Politisk dømt** ..... kr. 35,-
... » Kai Normann: **Diktene Laurbærkransen** ..... kr. 20,-
... » Sundra Sand: **Vidkun Quisling's siste dager** kr. 10,-
... » Arne Tellefsen: **Når forsvaret forfaller** ..... kr. 25,-
... » Arne Stornes: **Spør i vår nære historie** ..... kr. 115,-
... » Trygve Engen: **Jeg er ingen landsviker** ..... kr. 35,-

GAVEBØKER for venner i utlandet:

... eks. Roald Astrup Nielsen: **The «SOLBRIS» escapade** (Engelsk) ..... kr. 80,-
... » **La Fuga del «SOLBRIS»** (Spansk) ..... kr. 80,-
... » H. Franklin Knudsen: **I was Quislings Secretary** ..... kr. 55,-

«OPPGJØRET» **BEDØMMES:**

... eks. Institutet för Offentlig och Internationell Rätt: **Den norske rettsutvalgørelsen** ..... kr. 50,-
... » Forbundet: **Gi oss rettsstaten tilbake** ..... kr. 5,-
... » Forbundet: **§ 104. Mere lys over rettsoppgjøret** kr. 10,-
... » Pastor A. E. Hedem: **Quo vadis Norvegia** ..... kr. 30,-
... » H.r.advokat Albert Wiesener: **ASTRID D.D.D.** kr. 100,-
... » Roald A. Nielsen: **«Solbris Ohoi!»** ..... kr. 100,-
... » Torstein Gunnarson: **Sannheten om Kirsten Flagstad** ..... kr. 150,-
... » H.r.advokat Albert Wiesener: **Lys over landssvikoppgjøret** ..... kr. 145,-
... » Jørgen Sehested: **Broholmøtet** ..... kr. 75,-

FRONTKJEMPERNE:

... eks. Richard Landwehr: **Frontfighters. The Norwegian Volunteer Legion of the Waffen SS.** ..... kr. 120,-
... » Werner Haupt: **Leningrad, Wolchow, Kurland. Bildbericht der Heeres-gruppe Nord 1941-1945.** kr. 210,-
... » Paul Hauser: **Soldaten wie andere auch** kr. 200,-
... » Hans Werner Neulen: **Europa und das 3. Reich** kr. 200,-
... » Hans Werner Neulen: **An Deutscher Seite** Fremragende om norske o.a. frivillige på tysk side i Waffen-SS og Wehrmacht ..... kr. 175,-
... » R. Schulze-Kossens: **Militärischer Führernachwuchs der Waffen-SS. Die Junkerschulen** ... kr. 210,-
... » Sigurd Senje: **Glemt soldat** ..... kr. 100,-
... » **Gebirgsjäger im Bild** ..... kr. 210,-
... » **Panzergrenadiere der Panzerdivision Wiking im Bild** ..... kr. 210,-
... » **Europäische Freiwillige im Bild** ..... kr. 210,-
... » Munin-Verlag: **Wenn alle Brüder schweigen. Grosser Bildband über die Waffen SS** ..... kr. 325,-

Legg til kr. 15,- for forsendelser ved forskuddsbetaling til: **Postgiro 5 15 46 38. Bankgiro 6063.05.01248** eller ved **sjekk, i kontanter eller frimerker.** (Eilers porto og oppkravsgebyr.)

I alt bestilles for kr. .... som betales slik: .....

Navn: .....

Adresse: .....

Postnr.: ..... Sted: .....

Demokratisk kappestrid

Vi har lenge, som interesserte tilskuere, fulgt den skandinaviske kappestrid mellom Norge og Sverige om hvem som har den tåpeligste utgaven av det demokratiske systemet. Kampen har vært hårfin mellom broderfolkene og har også avstedkommet en serie med folkelige vitser om hvem som måtte være dummet, nordmenn eller svensker.

Nå kan det ikke nektes at svenskene stort sett har ledet an når det gjelder å innføre alle moderne «fremskritt» og startet de bakvendte reformer. Som f.eks. de strålende fengsels- og kriminalreformene som har fått kriminaliteten til å blomstre som aldri før, velferdspolitikken som har gjort oss til verdens rikeste fattigfolk med snart hele folket på forsorgen, vår genialt bakvendte pengepolitikk hvor vi stifter stadig større gjeld for å ha penger å gi bort til alle andre enn dem vi faktisk er forpliktet til å ta oss av, nemlig våre egne barn, syke og gamle. Men hva stort er det ved de nære ting? Eller alle skolereformene som har resultert i stadig lengre skolegang for stadig fler og fler med stadig elendigere resultat, øket skoletrethet og lammet lærelyst. Når man tenker på hvor lenge barn og unge nå går på skolen, og til hvilken pris, er det nesten utrolig at det kan gå an å lære så lite på så lang tid.

På den annen side bidrar nok dagens skole til å bevare demodiktaturets levetid lengst mulig. For den må tidlig mobbes som god «demokrat» skal bli. Og dette har skolen virkelig mestret: Å lære elevene at det saken gjelder i et demodiktatur, når frasene skrælles bort, er - å mobbe eller bli mobbet. Og det man lærer i unge år, skal etter sigende sitte for livet.

Så godt sitter det i hvert fall at når en av Sveriges Senter-politikere misforstår hele systemet og tror at «demokrati» er det samme som folkestyre, og går til folkeavstemning på innvandrerspørsmålet i sin kommune, og blir utstøtt med brask og bram fordi 70% eller godt over 2 av 3 velgere stemmer «galt», tør ikke Medel-Svensson å mukke.

Våre hjemlige politikere skynder seg da også å signalisere at noe så udemokratisk som en folkeavstemning om innvandrerspørsmålet kan ikke komme på tale hos oss heller.

Forsåvidt ville vi ha dømt hele landskampen som uavgjort, for hvem er vel dummet, den som går foran med en tåpelighet, eller den som humper etter, hvis ikke våre hjemlige eksperter plutselig i innspurten går hen og tar ledelsen med en tåpelighet så stor at den må anses som nærmest uslæelig: Fri innvandring av HIV-smittede. Er helse-direktoratet virkelig redd for at med den sedelighetspolitikk som føres her i landet, vil likevel ikke sykdommen ta knekken på Ola nordmann raskt nok? Men våre bakvendt-rasister burde ha tenkt på at etter denne svartedauen, ville det kanskje ikke bli folk nok igjen til et multinasjonalt fellesskap heller. Og det ville da være leit. Eller har den demokratiske ødeleggelseslyst nådd slike høyder at man ønsker å utrydde alt og alle?

Grattis Norge - Vi har vinni, seier'n er vår!

Vi minner om

årets store juletreff for medlemmer av INO og «Folk og land»s abonnenter, lørdag den 10. desember kl. 18. Deltakere må melde seg i telefon eller brev til vårt kontor innen 28. november.

Institutt for Norsk Okkupasjonshistorie

Kontor-tid: Mandag kl. 17—20, tirsdag kl. 11—14, onsdag kl. 17—20.

Postadresse: POSTBOKS 924 SENTRUM, 0104 OSLO 1.

Kontoradresse: ENERHAUGSPLASSEN 4, OSLO. TLF.: (02) 19 06 71.

Nasjonal Samling og barnetrygden

Det var året 1933. På et beskjedent kontor i Oslo sentrum satt Quisling omgitt av sine nærmeste menn. Alt var den gang ennu i sin vorden, og det var ennu ikke mange kvinner med i aktiv tjeneste i partiet.

Jeg satt i et rom ved siden av. En ganske alminnelig mor og husmor, og ventet. Etter en stund kom mennene ut og jeg fikk lese igjennom det første programutkastet. Jeg slukte det med øynene og gledet meg usigelig over innholdet. Her stod virkelig tidens nye tanker på papiret. I fantasien forespeilte jeg meg allerede Norges nyreisning.

Men mens jeg leste slo det meg at det ikke var kommet med noen paragraf om kvinnens rolle i samfunnet. «Sett opp et forslag, sa mennene til meg. «Lag et utkast til en kvinneparagraf.» Denne innbydelsen tok jeg i mot med stor glede. Og alt det jeg allerede i noen år hadde tenkt på, talt om, skrevet om i hovedstadens aviser og holdt foredrag om i kringkastingen, uten tilsynelatende å vekke gjenklang eller anerkjennelse i en oppløsningens tid - alt dette strømmet nu gjennom meg. Jeg hadde følt at jeg hadde stått så alene, men nu ble utkastet laget der og da under hovedparagrafen: FAMILIEN OG HJEMMET VERNES.

Mennene tok godt i mot forslaget. Og paragrafen ble senere utvidet med en tilføyelse om likestilling mellom mann og kvinne. I den endelige utforming kom da paragrafen til å lyde slik:

«Respekten for kvinnens virke i hjemmet og morskallet høynes, politisk, rettslig og yrkesmessig likestilling mellom mann og kvinne. Barnetrygd og trygd for gamle og uføre».

Nasjonal Samling var altså det første politiske parti i Norge som satte barnetrygden opp på sitt offisielle program. Årene gikk uten at denne nødvendige sosiale reform ble gjennomført av noen norsk regjering før krigens.

Så kom 1940. Nasjonal Samling ble landets eneste og førende parti. Og sosialt engasjerte NS-menn og kvinner satte alt inn på, midt i en tid med hat og krig, å få satt ut i livet så mange som mulig av de sosiale og samfunnsnyttige ting som de hadde planlagt. Åre være dem som tok en så svær oppgave på seg i en ulvetid!

Men der ventet oss også et år 1945. Det berømmelige «freds-året». Nettopp i påskehelgen dette året, i slutten av april-

gene, var jeg på besøk i en prestegård oppe i Gulbrandsdalen. Et varmt vennskap var blitt knyttet mellom meg og stedets prektige prestefrue. Som bygdens ansvarlige leder for Nasjonal Samlings hjelpeorganisasjon (NSH) hadde hun tatt seg mer enn samvittighetsfullt av de sosiale problemer på stedet. Og en strøm av kvinner hadde etter hvert som hennes virksomhet blitt kjent, besøkt hennes NSH-stasjon, hvor hun delte ut tøy, medisiner og mat til dem som trengte det aller mest, dessuten tran og maltekstrakt til de minste barna.

Hun var meget populær og høyt elsket av alle i bygden. En dag skulle vi sammen på besøk til en temmelig elendig utseende arbeidsbrakke. Der bodde det mange familier tett stuet sammen og fattigdommen lyste tydelig imøte fra alle kanter. Hun og hennes mann arbeidet intenst med å få endret på denne situasjonen, men slikt tar tid. Selv hadde de vært nede og hentet en liten gutt som holdt på å forkomme av engelsk syke og tatt ham til seg som sitt eget barn. Barnets mor, en ung pike på 16 år, var en av dem vi skulle besøke.

Barnetrygden skulle innføres fra 1. mai det året. Mange smilte

når hun talte med dem om dette. På deres knappe budsjett og med de barnerike familier betød en slik hjelp meget. En varm følelse av glede og takk til Gud strømmet gjennom meg ved tanken på de velsignelser denne trygden ville bringe til de mange trengende.

Nasjonal Samling var altså ikke bare det første politiske parti som i fredstid hadde satt barnetrygden opp på sitt program, men hadde også satt denne sosiale reform ut i livet midt under en okkupasjon. Den første mai 1945 ble denne trygden utbetalt for første gang her i Norge.

Men så kom «freden» og de fattige fikk bare nyte godt av denne hjelpen en måned. For intet som Nasjonal Samling hadde satt igjennom - ikke en gang på det sosiale området - måtte få lov til å bestå. Så gikk det to hele år og så ble trygden gjeninnført. Og bra er jo det.

Men mon vi ikke nu, når hele verden synes å ramle sammen rundt oss, skulle stå opp igjen fra den skyggeverden vi har befunnet oss i? Så vi igjen kunne vise det fundament av kjærlighet og gudsfrykt vi bygget på og atter heve Nasjonal Samlings banner i vårt folk.

Katharina Aall Normann

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

HJELP OSS Å HJELPE

Med dette nummer av bladet følger en postgiroblankett som vi godhetsfullt ber deg om å nytte.

Vi har med takknemlighet registrert at det er stor hjelpsomhet og solidaritetskjenne blant bladets lesere. Mange gir regelmessig et beløp og noen griper riktig dypt i sine lommer for å gi oss sitt tilskudd. Vi er takknemlig og glade for dette og sender hver enkelt på vegne av våre krigsskadede og etterlatte vår hjerteligste takk. Det er godt å bli hjulpet og det øker gleden at det ligger gode tanker og solidaritetsfølelser bakom.

Hvis det skulle være noen som ønsker å gi tilskudd, men helst ikke vil nytte den postgiroblankett som ligger ved, kan du tilskrive organisasjonen og få oppgiut sekretærens konto som også disponeres av hjelpeorganisasjonen.

Så håper vi å høre fra hver enkelt!

Oslo, 1. oktober 1988.

Med vennlig hilsen

Eivind Saxlund (sign.)

HJELPEORGANISASJONEN FOR KRIGSSKADEDE

FRONTKJEMPERE OG FALNES ETTERLATTE

Postboks 1407 Vika, 0115 Oslo 1

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★